

Sygn. akt VI RCa 261/18

VI RCz 192/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2019 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Lech Dłuski

Sędziowie: SO Hanna Niewiadomska (spr.)

SR del do SO Leszek Wojtuń

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2019 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. R.**

przeciwko małoletnim **A. R. (1) i H. R.** reprezentowanym przez matkę **A. R. (2)**

o obniżenie alimentów

na skutek apelacji powoda i zażalenia pozwanych

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 24 maja 2018 roku

sygn. akt III RC 823/17

I. Oddala apelację.

II. Zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

III. Zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

Sygn. akt VI RCa 261/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 24 maja 2018 r. wydanym w sprawie sygn. akt III RC 823/17 oddalił powództwo M. R. przeciwko małoletnim A. R. (1) i H. R. o obniżenie alimentów (punkt I) oraz odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu i sądowymi.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, że od 09 lutego 2017 r., kiedy Sąd orzekł o obowiązku alimentacyjnym powoda względem małoletnich dzieci nie zaszły takie zmiany, które uzasadniałyby ustalenie obniżenia tego obowiązku. Podniósł, że sytuacja materialna, osobista oraz możliwości zarobkowe powoda nie uległy żadnym zmianom. Powód osiąga takie

same dochody, a sytuacja, że w okresie jesiennym nie pracuje i przebywa na zasiłku dla bezrobotnych wypłacanym w N. ma miejsce co roku od kilku lat. Okoliczność zaś, że musi spłacać zaciągnięte zobowiązania nie może mieć wpływu na jego obowiązek alimentacyjny względem dzieci. Podobnie jak to, że obecnie mieszka w większym mieszkaniu, co generuje dodatkowe koszty. Sąd podkreślił, że rzeczą powszechnie wiadomą jest, że wraz z upływem czasu potrzeby uprawnionych do alimentacji wzrastają, a nie zmniejszają się. Małoletnie rosną zatem wydatki związane z ich utrzymaniem również zwiększają się. Zwrócił uwagę, że sytuacja materialna matki małoletnich aktualnie zmieniła się na gorsze, przy czym jej możliwości finansowe pozostają na zbliżonym poziomie. Podkreślił, że jest ona ograniczona w możliwości podjęcia pracy przez konieczność zapewnienia opieki małoletnim.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zarzucając mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych, mogący mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia polegający na:

- nieustaleniu wysokości faktycznych kosztów utrzymania małoletnich,
- pominięciu przy ustalaniu jego zarobków dysproporcji w zakresie otrzymywanych przez 7 miesięcy kwot (w okresie od lutego do września),
- ustaleniu, że sytuacja materialna matki małoletnich uległa pogorszeniu,
- ustaleniu, że opieka nad dziećmi ogranicza ich matce możliwości podjęcia pracy,

2. naruszenie art. 233 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez nie dokonanie oceny całego materiału dowodowego,

3. naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu dowodów na których Sąd oparł swoje rozstrzygnięcie.

W konsekwencji wniósł o zmianę punktu I zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie alimentów określonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 09 lutego 2017 r. w sprawie VI RC 1344/16 z kwoty po 800 zł miesięcznie na rzecz każdej z małoletnich do kwoty po 300 zł miesięcznie na rzecz każdej z nich oraz o wzajemne zniesienie kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że obecnie pracuje na okresowych kontraktach i ma możliwość okresowo starać się o zasiłek dla bezrobotnych w N. W konsekwencji wbrew stanowisku Sądu rejonowego zarabia około 11 000 koron miesięcznie a nie 18 000 koron. Zwrócił uwagę, że matka małoletnich otrzymuje świadczenie wychowawcze na obie córki w kwocie 1 000 zł miesięcznie oraz benefit z N. w kwocie około 800 zł miesięcznie. Podkreślił, że brak jest podstaw do obciążenia go w całości obowiązkiem finansowania małoletnich tym bardziej, że spędza z nimi jeden miesiąc wakacji i czas w okresie swoich pobyków w P.

W piśmie procesowym z dnia 29 listopada 2018 r. powód wskazał, że w sierpniu 2018 r. stracił pracę i aktualnie nie stać go na regulowanie podstawowych zobowiązań finansowych.

Pozwani w odpowiedzi na apelację wnieśli o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu wskazali, że Sąd Rejonowy właściwie uznał, że sytuacja materialna powoda nie uległa zmianie od czasu wcześniejszego ustalenia jego obowiązku alimentacyjnego względem dzieci. Zaprzeczyli aby ich matka pobierała świadczenie 500 +. Podkreślili, że ich matka realizuje swój obowiązek alimentacyjny względem nich w znacznej mierze przez osobiste starania o ich wychowanie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd I instancji ustalił wszystkie istotne fakty i wyciągnął z nich logiczne wnioski, a ustalenia te i wnioski Sąd Okręgowy przyjął jako własne. Sąd ten prawidłowo przyjął, iż podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowią przepisy art. 138 kro i art. 135 § 1 kro.

Stosownie do treści art. 135 kro wysokość świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Zgodnie z art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Sąd zmienia orzeczenie bądź umowę dotyczące obowiązku alimentacyjnego tylko wtedy, gdy zmiana stosunków ma charakter istotny.

Zmianą stosunków w rozumieniu art. 138 kro jest każda zmiana stosunków zarówno po stronie zobowiązanego jak i uprawnionego. Taką zmianą może więc być zwiększenie lub zmniejszenie potrzeb uprawnionego, ale też zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych zobowiązanego. Do zmiany sytuacji majątkowej dochodzi także w przypadku zmiany dochodów stron, przesunięć w ich majątku; zwiększenia się, bądź zmniejszenia koniecznych wydatków i kosztów utrzymania; uzyskania nowych możliwości zarobkowania, bądź też w przypadku utraty dotychczasowych a także w przypadku zwiększenia się, bądź zmniejszenia liczby osób pozostających na ich utrzymaniu. Te przesłanki, określone w art. 135 kro, wyznaczają zakres obowiązku alimentacyjnego, muszą więc zostać ustalone w postępowaniu o zmianę wysokości alimentów. Konkludując – bez ustalenia aktualnych potrzeb pozwanych i możliwości majątkowych i zarobkowych powoda nie byłoby możliwe stwierdzenie, czy doszło do istotnej zmiany stosunków, uzasadniającej zmianę orzeczenia w przedmiocie alimentów. Przedmiotem badania jest zawsze okres od ostatniego wyroku, ugody, bądź umowy ustalającej wysokość alimentów.

Sąd I instancji trafnie wskazał, że w od czasu ustalenia obowiązku alimentacyjnego powoda wobec małoletnich pozwanych na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 09 lutego 2017 r., w sprawie VI RC 1344/16, nie doszło do zmian w sytuacji osobistej i materialnej stron, które uzasadniały zmniejszenie wysokości należności przysługujących małoletnim. Trafnie podniesiono w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, że od czasu zasądzenia alimentów w dotychczasowej wysokości potrzeby dzieci pozostają na zbliżonym poziomie, o ile nie uległy zwiększeniu.

Sąd Rejonowy w Olsztynie trafnie przyjął, że nie uległy zmianie w sposób istotny również możliwości zarobkowe i dochody ojca małoletnich. Powód nie wykazał, że w tym okresie zmniejszeniu uległy jego zarobki. Wprawdzie w apelacji zarzucił, że Sąd I instancji nie wziął pod uwagę, iż pracuje on na kontraktach i przez znaczną część roku przebywa na zasiłku dla bezrobotnych, co znacznie obniża jego miesięczne dochody to nie znalazło to potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym. Podkreślić należy, co słusznie zauważył Sąd Rejonowy, że powód pracował w takim systemie od kilku lat, w tym w dacie ustalania jego obowiązku alimentacyjnego względem córek. Tym samym należało przyjąć, że jego zarobki pozostają na zbliżonym poziomie w odniesieniu do sprawy rozwodowej. Ponadto wbrew twierdzeniom powoda Sąd Rejonowy słusznie podkreślił, że zobowiązania zaciągane przez powoda i okoliczność, że mieszka z aktualną partnerką i jej dziećmi nie może mieć wpływu na zakres jego obowiązku alimentacyjnego.

Uznając zatem, że apelacja nie ma uzasadnionych podstaw, na mocy art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy ją oddalił (punkt I wyroku).

O kosztach procesu za instancję odwoławczą orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. § 10 ust. 1 pkt. 1, § 4 ust. 1 pkt. 9 w zw. z § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.